

MAURICE PIRON

1946

Charles, Joseph, Maurice Piron werd geboren te Luik op 23 maart 1914. Hij volbracht zijn middelbare studiën aan het Collège Saint-Servais te Luik en zijn hogere studiën aan de Rijksuniversiteit te Luik (licentiaat in de letteren en wijsbegeerte op 14 juli 1937; geaggregeerde van M.O.H.G. op 17 juli 1937; doctor in de letteren en wijsbegeerte, groep Romaanse Filologie, op 19 juli 1938). Laureaat van de Wedstrijd voor Reisbeurzen (1938).

Leerling-assistent aan de Rijksuniversiteit te Luik (1936-1938) en achtereenvolgens, van 1938 tot 1944, Aspirant, „Chargé de recherches” en „Chercheur qualifié” van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek.

Na de Tweede Wereldoorlog vervulde hij gedurende enkele maanden het ambt van leraar aan het Koninklijk Atheneum te Luik; vervolgens verkreeg hij een beurs van de Franse Regering en studeerde te Parijs (1945-1946) onder de leiding van de professoren Charles Bruneau (Sorbonne) en Mario Roques; werd Élève titulaire de l'École pratique des Hautes Études (ministerieel besluit van 7 december 1946). Herhaalde studieverblijven in Frankrijk.

Werd benoemd, bij besluit van ed Prins-Regent dd. 5 februari 1946,

tot docent aan de Rijksuniversiteit te Gent en aldaar belast met de volgende cursussen : Filologische oefeningen op de Romaanse talen, bijzonderlijk op het Frans (cand. L. en W., groep Rom. fil.); Waalse dialectologie en methoden van moderne dialectstudie (keuzevak, lic. L. en W., groep Rom. Fil.) en Bijzondere methodologie van het Frans (aggr. M.O.H.G.). Aan zijn leeropdracht werd, bij besluit van de Prins-Regent dd. 12 augustus 1946, toegevoegd : Verklaring van Franse auteurs, partim : moderne tijden (cand. L. en W., groep Rom. fil.); Geschiedenis van de franse letterkunde van België (keuzevak, lic. L. en W., groep Rom. fil.); Franse Fonetiek en Orthofonie (id.). Bij K.B. van 26 december 1959 werd hij belast met de cursus „Grondige verklaring van Franse schrijvers, partim: moderne tijden” (lic. L. en W., groep Rom. fil.), ter vervanging van Prof. R. Guiette.

Werd benoemd tot gewoon hoogleraar bij besluit van de Prins-Regent dd. 25 december 1950 (met ingang van 1 januari 1950).

Werd, in de loop van 1950, uitgenodigd als gastprofessor door de Universiteit te Parijs (Sorbonne) in het kader van het Frans-Belgisch cultureel akkoord en gaf er, gedurende twee maanden, een reeks leergangen in vervanging van Professor Bruneau betreffende de leerstof van de „licence classique” en van de „licence moderne”.

Werd benoemd, bij K.B. van 15 oktober 1957, tot gewoon hoogleraar aan de Officiële Universiteit van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi en belast met de volgende cursussen : Encyclopedie van de Romaanse filologie, partim : filologische gedeelte (cand. L. en W.); Filologische oefeningen op de Romaanse talen, bijzonderlijk op het Frans (id.). Na het verlof dat hem werd toegestaan voor de duur van het academiejaar 1957-58 (daarna geworden een opstelling ter beschikking bij K.B. van 14 september 1960), verkreeg hij eervol ontslag van zijn ambt te Elisabethstad met ingang van 1 oktober 1958 (K.B. van 15 januari 1959). Werd benoemd tot visiting professor aan dezelfde universiteit (K.B. van 23 januari 1959) en gemachtigd door de Minister van Openbaar Onderwijs tot het geven van zijn onderwijs gedurende een gedeelte van het academiejaar 1958-59. Aan zijn leeropdracht werd de volgende cursus toegevoegd : Interpretatie uit het boek van Franse teksten van voor het klassiek tijdperk en grondige verklaring van Franse schrijvers van de moderne en hedendaagse tijd (lic. L. en W., groep Rom. fil.).

Bekroond door de Académie Royale de Belgique voor een antwoord op de eerste prijsvraag van de jaarlijkse wedstrijd van 1944. Titularis van een prijs van „Association des Amis de l'Université de Liège” (1944) en van de prijs Frédéric Rouveroy (1950).

Briefwisselend lid van de Koninklijke Commissie voor Toponymie & Dialectologie (besluit van de secretaris-generaal dd. 5 april 1941), vervolgens werkend lid (besluit van de Prins-Regent dd. 15 januari 1946). Lid van de Commission communale de l'Histoire de l'Ancien Pays de Liège (1945). Lid van de Nationale (daarna : Koninklijke) Commissie voor Volkskunde (besluit van de Prins-Regent dd. 9 juni 1947); ontslagnemend in 1957. Lid van Société de Linguistique de Paris (1946). Titelvoerend lid van de Société de Langue et de Littérature wallonnes (1949). Lid van de Raad van Beheer van de Société belge des Professeurs de français (1952). Lid van de Erecomité van het Office du vocabulaire français te Parijs (1958). Lid van de Société des Écrivains Ardennais (1959). Van 1946 tot 1952, lid van de Verbeteringsraad van het Middelbaar Onderwijs (besluiten van de Prins-Regent dd. 4 november 1946 en 15 maart 1948) en aangesteld als dusdanig te zetelen in de Commissie voor de hervorming van het Middelbaar Onderwijs bij de Ministerie van Openbaar Onderwijs in 1947 opgericht.

Redactiesecretaris van Romanica Gandensia voor de uitgave van de delen I, II-III en IV.

Hij is medebestuurder van het Centre interuniversitaire de Dialectologie wallonne

(1949) en voorzitter van de Raad van Beheer van het Musée de la Vie wallonne, instelling van openbaar nut (1958).

Op 12 maart 1960, werd hij verkozen tot lid van de „Académie Royale de Langue et de Littérature françaises” (zetel van Gustave Charlier).

PUBLIKATIES VAN MAURICE PIRON (1)

IN BOEKVORM

Les Lettres wallonnes contemporaines. Coll. „Clartés sur...”, Tournai-Paris, Casterman, in-12, 1e en 2e uitg., 1944.

Histoire d'un type populaire. Tchanchès et son évolution dans la tradition liégeoise. Bruxelles, ACR, 8e, 1950.

Jules Claskin „Airs di flute” et autres poèmes wallons. *Édition critique d'après les manuscrits de l'auteur, avec introduction et notes.* Coll. litt. wall. nr. 1 van Société de Langue et de Littérature wallonnes, Liège, 1956.

Poètes wallons d'aujourd'hui. Paris, Gallimard, 1961.

Cursussen : *Problèmes de dialectologie et d'histoire du vocabulaire.* Fédération des Étudiants de Paris, groupe de Lettres modernes; syllabus gestenc., 1950. — *Choix de textes français en vue de l'analyse littéraire.* Curs. gedoc. aan de Rijksuniversiteit te Gent, bez. door de N.V. Standaard-Boekhandel, 1958.

BROCHURES

Le problème culturel wallon. Bruxelles, in-12, 1939.

Le statut des humanités et la préparation universitaire. Liège, in-12, 1957.

Uitgave van waalse dialektteksten, met inleiding en notas :

Poèmes de Jules Claskin. Éditions de La Vie wallonne, in-8e, 1936. — Franz Delandelaer, „L'aveule”.

Ibid., 1938. — *Poèmes choisis de Gabrielle Bernard.* Ibid., 1938. — *Poèmes choisis d'Henri Bragard.* Ibid., 1947.

ALS BIJDRAGEN IN TIJDSCHRIFTEN EN VERZAMELWERKEN

Notes sur l'œuvre de Louis Boumal. VW, XV, 1935.

L'origine des „Pery” de Liège: poirier ou perrière? Annuaire d'Histoire liégeoise, I, 1936.

Sur un chapitre de la Bruyère. Nova et Vetera, XVIII, 1936.

Un dictionnaire liégeois. Le Flambeau, XIX, 1936.

Position et tendances de la littérature wallonne au point de vue culturel. La Terre wallonne, XXXV, 1936.

Joseph Mignolet et la poésie wallonne. VW, XVI, XVII & XVIII, 1936-1937.

Un poème d'Henri Simon: „Li p'tit rôsi”. Essai d'un commentaire textuel. Les Dialectes belgo-romans, I, 1937.

Examen d'une traduction wallonne de l'Évangile. VW., XVIII, 1938.

Formation de la langue littéraire des écrivains liégeois. Mélanges Jean Haust, 1939.

Un vade-mecum de philologie et de littérature wallonnes. Notes critiques. BCTD, XIII, 1939.

J. M. Remouchamps. Les Dialectes belgo-romans, III, 1939.

Henri Simon. Ibidem.

(1) BCTD = Bulletin de la Commission Royale de Toponymie & Dialectologie.

EMVW = Enquêtes du Musée de la Vie Wallonne.

VW = La Vie Wallonne.

ARC = Académie Royale de Belgique.

Un nouveau conteur liégeois. VW. XIX, 1939.
 Le souvenir de Henri Simon. Ibidem.
 Textes inédits de Henri Simon. Ibidem.
 L'œuvre de Henri Simon. La Revue générale, LXXII, 1939.
 Aspects du régionalisme. La Terre wallonne, XXXIX, 1939.
 L'origine de la frontière linguistique en Belgique. Ibid., XL, 1940.
 Les prosateurs wallons du pays de Liège. Tendances, II, 1940.
 Note complémentaire sur les toponymes „Pery”. Annuaire d'Histoire liégeoise, II, 1940.
 Un poète pamphlétaire liégeois à l'époque de la Révolution: le Père Marian de Saint-Antoine. Ibidem.
 La philologie wallonne en 1939 — en 1940 — en 1941 — en 1942 (met J. HAUST, E. LEGROS en L. REMACLE). BCTD, XIV-XVII, 1940-1943.
 Étude sur les noms wallons du singe. Ibidem, XVIII, 1944.
 In memoriam: Jules Feller. Ibidem.
 In memoriam: Albert Pierret. Ibidem.
 La légende des Quatre Fils Aymon. Introduction. EMVW, IV, 1946.
 La „Bonne Femme” ou „Femme sans tête”. Ibidem.
 L'œuvre de Charles Letellier et sa place dans l'histoire littéraire. Annales du Cercle archéologique de Mons, LX, 1947.
 Jean Haust ou la philologie vivante. VW, XXI, 1947.
 In memoriam: Jean Haust. Annuaire d'Histoire liégeoise, III, 1947.
 A propos de J.-J. Velez, chantre liégeois de l'Empire. Ibidem.
 A propos de l'introduction de la „boûkète” à Liège. VW, XXI, 1947.
 Baudelaire et le pays wallon. Ibidem, XXII, 1948.
 L'abbé Du Vivier (1799-1863) et la fable wallonne. Ibidem.
 Les types populaires wallons. EMVW, V, 1948.
 Les marionnettes de Wallonie: I. Le „bètième” de Mons. Ibidem.
 Wallon central et occid. „chimot”. BCTD, XXIII, 1949.
 Vers inédits de Henri Simon. VW, XXIII, 1949.
 Adieu à Nicolas Trokart. Ibidem.
 Le Dictionnaire français-liégeois. Ibidem.
 Inleiding aan „Li bedète d'à Colas”, filol. uitg. door † J. Haust en E. Legros. Coll. „Nos Dialectes”, Luiik, 1949.
 Barthélemy-Étienne Dumont. Notes biographiques et littéraires. Bulletin de l'Institut archéologique liégeois, LVII, 1950.
 Liège. „caw(e)lûre”: note étymologique. Mélanges Mario Roques, I, 1950.
 Charles Bruneau. Présence ardennaise, nr. 4, 1950.
 Uitg. van Franz Dewandelaer „El fou”. VW, XXIV, 1950.
 Une nouvelle édition de „Chan Heurlin”. Le Pays gaumais, XI, 1950.
 „Arnicoi” et les noms du hanne-ton en Belgique romane. BCTD, XXV, 1951.
 Sur Verlaine et l'explication littéraire. Annales de l'Université de Paris, XXI, 1951.
 Sainte-Beuve à Liège. Mercure de France, n° 1050, 1951.
 La légende des Quatre Fils Aymon: localisations de la légende en pays mosan. EMVW, VI, 1951 en VII, 1951-1955, met bijlage VII, 1956.
 Évolution de la littérature wallonne. Grande Encyclopédie de la Belgique et du Congo, II, 1952.
 Heurs et malheurs de „spirou”. Vie & Langage, I, 1952.
 Caractérisation affective et création lexicale: le cas du wallon „ramponô”. Romanica Gandensia, I, 1953.
 Qu'est-ce que la géographie linguistique? Vie & Langage, II, 1953.
 Sous le signe de „Germinal”. Ibidem.
 Petite géographie des langages belges. Ibidem.
 Du français comme langue des Belges. Ibidem.
 Le dialecte liégeois et sa littérature. La Revue française, nr. 45, 1953.
 Franz Dewandelaer et son œuvre. VW, XXVII, 1953.
 Le folklore d'une chanson de geste [syllabus]. Arts et Traditions populaires, I, 1953.

- Les wallonismes de Guillaume Apollinaire.* Mélanges Charles Bruneau, 1954.
- Pour l'histoire comparée des littératures dialectales gallo-romanes.* Les Dialectes belgo-romans, XI, 1954.
- „Ecoute-s'il-pleut”.* Vie & Langage, III, 1954 en IV, 1955.
- Français parallèles de Belgique: textes et commentaires.* Bulletin de la Société belge des professeurs de français, IV, 1955.
- Du théâtre de marionnettes à la pastorale de Noël.* La Revue française, n°64, 1955.
- Dom Juan ou le „Festin de Pierre”.* Vie & Langage, IV, 1955.
- Sur la réforme de l'Agrégation: propos d'un sceptique.* Droit & Liberté, VI, 1955.
- Une chanson d'amour en dialecte liégeois du XVIIIe siècle.* VW, XIX, 1955.
- Autour de l'histoire de volcan: moy. fr. vulcan, fr. boucan.* Romanica Gandensia, IV, 1956.
- Lecture de Verlaine: „Le ciel est par-dessus le toit...”.* French Studies, X, 1956.
- Rapport sur le Prix biennal de Littérature wallonne (pér. 1948-1953): œuvres dramatiques.* Bulletin de l'Académie roy. de langue et de littérature franç., XXXIV, 1956.
- Verhaeren et Rodenbach ou la découverte poétique de la Flandre.* La Revue française, nr. 78, 1956.
- Apollinaire et le wallon.* Revue de Littérature comparée, XXX, 1956.
- Les premières mentions du mot „Wallonie”.* VW, XXX, 1956, met bijlage, ibid.
- In memoriam: Clément Déom.* Ibidem.
- Note sur l'identification de „Montessor” à Château-Regnault (met lic. JACQUES THOMAS).* EMVW, VII, 1956.
- Verlaine ardennais ou l'affaire du curé de Corbion.* La Grive, nr. 96, 1957.
- Controverse sur l'origine du théâtre liégeois des marionnettes.* Le Vieux-Liège, V, 1957.
- La langue française en Belgique.* Histoire ill. des Lettres franç. de Belgique, Bruxelles, 1958.
- Lettres françaises et lettres dialectales de Wallonie.* Ibidem.
- Le cahier stavelotain de Guillaume Apollinaire.* Bull. de l'Académie roy. de langue et de littér. franç., XXXVI, 1958.
- Termes inédits du liégeois archaïque.* Etymologica Walther von Wartburg, 1958.
- Les littératures dialectales du domaine d'oïl.* Histoire des littératures, III, Encyclopédie de la Pléiade, Paris, 1958.
- Les Quatre Fils Aymon dans la légende et dans l'art.* La Revue Française, nr. 108, 1959.
- Le wallon dans l'enseignement normal: esquisse d'un programme.* EMVW, VIII, 1959.
- Une image française de la Belgique au XIXe siècle. A propos d'un ouvrage récent.* Revue de Littérature comparée, XXXIV, 1960.
- Le centenaire de Ferdinand Brunot* (Discours prononcé à la Sorbonne le 26 novembre 1960). Bulletin de l'Académie roy. de langue et de littérature franç., XXXVIII, 1960.
- Kronieken over *Les lettres wallonnes*, VW, XV-XXX, van 1935 tot 1956.
- Biografische artikels in Biographie Nationale, Supplément I et II, 1957-1958 : *François Bailleux (1817-1866)*, *Jean Bury (1867-1918)*, *Charles Defrecheux (1851-1906)*, *Joseph Defrecheux (1853-1921)*, *Nicolas Defrecheux (1825-1874)*, *Jean-Joseph Dehin (1809-1871)*, *Julien Delaite (1868-1928)*, *Joseph Dejardin (1819-1895)*, *Charles Duvivier de Streel (1799-1863)*.
- Medewerking aan : *La Vie wallonne*, *Les dialectes belgo-romans*, *Revue belge de Philologie et d'Histoire*, *Enquêtes du Musée de la Vie wallonne*, *Forces Nouvelles*, *La Nation Belge*, *La Revue Française*, *Vie & Langage*, *Les Nouvelles littéraires*, enz.; en notulen in *Grand Larousse Encyclopédique* (verschijnt geleidelijk).